

Milan Jesih

Prapolenta

* * *

Napol res vas ribiška opustela
visi v strmini nad pristanom malim.

Gora iz skalnega pepela
in časa se utaplja v nemi dalji

onkraj preliva na kopnini:
če je ali je ni, se bo razkrila
z jutrom jutri v prvi jesenski burji. –
Vsi so odšli spod tamarisk in pinij:

severna horda je odplula s kufri,
polnimi oznojenega perila,
gostiteljev posadka ustrežljiva
odšla v svoj mir na britofček počivat,

in, ko ga ni, da bi lovil, kar brž,
a zložno, šle so ribje jate
domov v akvarij v halje in copate
spominjat se trnkov in mrež in vrš;

z ognjišč odšel vabeči k jedi dim,
bitvi odšli, odšel zaliv, pomol,
odšlo odveč in vse še ne dovolj,
odšlo je morje in nebo nad njim.

Svetilnik sam s pol res vasico samo:
čakata, stisnjena v kršnati breg,
da ju dizajner za reklamo
preseli še pred zimo v nov prospekt.

* * *

V večer stopata z roko v roki
– milje milj davno, daleč pred stoletji –
ne več otroka in še ne dekleti
po stezi, skriti v praproti visoki,

in trilijon skrivnostnih marenj
druga čez drugo zmešani žgolita,
poljubljata se od mraka in od vzhita,
tačas ko vi odhajate iz pisarn

prerivat se v zadušni had metroja;
v slečenih srajčkah – tačas ko ne znate
vi niti razrahljati si kravate
in ne popivnati si s pleše znoja –

zastajata od preslasti klecaje,
bolj goli objeti od golote same
– gol vrat in dojčke gole in gole rame –.
Tačas ko v luknji dno končne postaje

neki možak utrujen
bolščite odsotno in ne čisto živo
v dalj tik sem predse v polpopito pivo,
nebo nad njima z zvezdami se osuje.

* * *

Zdaj pod vsem nebom jarki božji blišč,
znenada slednje leto nov, neznan,
zdaj v mrču mirujoč soparen dan
in silno prezelenje koruzišč;

zdaj čeznja, žolta, odhrumi kombajn
 in zdaj jeseni
dežja obilje na rečici leni
 dvigne k povprečju vodostaj.

Starina župnik, še po tolikerih
obletih sonca v srcu dete,
se na zvonik vzpne kdaj ob predvečerih
in v davne dalje zre, za zmeraj vzete,

ko je, kot zdaj, tihotni čas adventa,
poln nepristriženih pričakovanj,
in jest pokličeta mamin soprano
in z mize, z grenko projo, prapolenta.

* * *

Kaj potrjujejo sledovi v travi?
Včasih povodni mož zleze na breg
skoz vrbovje in v njem se prenapravi
v ribiškega čuvaja naših rek

in v varuha postrvinih pravic
in v šefa obveščevalne – v eni osebi –,
z zeleno grivo gre in zelenih lic
in krivolovcem sproti ribe trebi.

Kakšen od vas, ko malček ste vzneseni,
povabi ga s seboj, če se nameri,
pèč jed in dvignit čašico k večerji,
k novemu znanstvu in h gostoljubni ženi:

opolnoči, ko spraznila sta flašo
in vam na laket je zaspala glava,
pa, ko se je s pogledom naotipava,
s seboj v tolmun odmami mrho vašo

v algnati dom svoj, v svoje samske sanje,
vam pa ostane, kar je lepotice:
ljubljeni obraz, popek, živahni boki
in kita las in drobcene ročice,
stroj, ki prepeva in snaži stanovanje.

* * *

Nekje je otoček
ob najbolj daljni od daljnih vseh obal
in tam vso noč je
butalo morje v žal,

vso noč je osel pretresljivo rigal;
trpki kršnati sok iz korenin
vso noč se uslajal je v zorečih figah;
ponosno vso noč dišal rožmarin;

ribiča je klicala vso noč žena
v odsotno varnost spanja
s stokci sle v sanjah.
Vso noč temà, zgolj z mlajem razsvetljena,

trepetajoč
se skrivala je vase pred seboj –
vso noč
bilo je: zdaj bo svit takoj.

* * *

S samotnimi, zamišljenimi obrazi,
zajetne v boke in v pasove tenke
– brezhibno zrihtane, kdor je opazil,
mogoče

včasih s koraldami, kdo vedi? –
med nami hodijo pooblaščenke.
Počasi in z lenobnimi pogledi
rentgenizirajo mimoidoče:

zastane kdo, ki je še pravkar hitel;
refleksno mama otroka k sebi vzame;
otrok refleksno se oklene mame;
trudni znenada odloži počitek;

sklep, sklene, bo prespal samomorilec,
ki v park pritaval si izbrat je vejo;
in policajček kompulzivno šteje
bicikle in avtomobile.

O tem nič ne vedo gospe med nami –
kak bog skrivaj jih zrablja za misijo,
da v krhkem ravnotežju svet držijo
in begajo nas s čednimi nogami.